

**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

Sammen designer vi livet

Beredskabsplan til medarbejdere

Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme

Januar 2024

Målgruppe og indledning

Målgruppen for denne beredskabsplan er medarbejdere og fagpersonale, som kommer i kontakt med børn, unge og voksne der kan udvise tegn på radikalisering og ekstremisme.

Danmark er et af de mest trygge lande i verden, hvor hverken politisk eller religiøs ekstremisme er et fremtrædende fænomen. Det er et mindretal af børn og unge, der udsættes for fx radikalisering eller negativ social kontrol, om end det er vigtigt at være opmærksom på, at en del sager formentlig aldrig kommer til myndighedernes, eller andre aktørers, kendskab.

Regeringen har stort fokus på området og har bl.a. lovgivet, jf. Servicelovens

§ 12b, at kommunen skal sørge for at personer over 18 år har mulighed for at få gratis, målrettet rådgivning, hvis de henvender sig, fordi de er i risiko for at blive radikaliseret, eller ønsker hjælp til at forlade et ekstremistisk miljø. Tilbuddet om rådgivning kan omfatte opsøgende arbejde, samt etablering af kontaktperson- eller mentorordninger.

I Barnets lov er det dette ligeledes beskrevet i §15, stk. 3: "Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier..."

Barnets lov § 18

Screening og risikovurdering

Hvis kommunalbestyrelsen har viden om eller grund til at antage at et barn eller en ung har behov for hjælp eller støtte efter denne lov, skal kommunalbestyrelsen screene for, om der er tale om følgende:

- En problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning af barnets eller den unges støttebehov.
- En problemstilling, der kræver yderligere afdækning af et eller flere forhold af betydning for barnets eller den unges støttebehov, jf. § 19.
- En problemstilling, der kræver en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges støttebehov, jf. §§ 20-22

I behandlingen af en underretning skal så vidt muligt inddrages barnet, den unge og familien. Det er muligt at inddrage barnet eller den unge uden samtykke fra forældrene, hvis det vurderes relevant, fx i forbindelse med mistanke om en æresrelateret konflikt eller negativ social kontrol. Det er således ikke et krav, at der indhentes samtykke.

Viser screening af sagen, at der kan være risiko for negativ social kontrol eller radikalisering kan der j.fr. retssikkerheds-

lovens § 11e samt Retsplejelovens §115 udveksles information mellem medarbejdere på tværs af kommunale forvaltninger i forbindelse med afdækning af sagen.

Kolding Kommune har som følge af ovenstående lovgivning udarbejdet denne beredskabsplan. Der findes også en beredskabsplan om negativ social kontrol.

Formålet med beredskabsplanen er at forebygge, at problemer relateret til radikalisering og/eller ekstremisme. Beredskabsplanen skal understøtte, at kommunale medarbejdere:

- Opbygger viden om radikalisering og ekstremisme,
- Kan arbejde med at forebygge ovenstående
- Bliver i stand til at identificere tegn på ovenstående begreber blandt borgergrupper
- Ved hvordan de skal håndtere situationer med radikalisering og/eller ekstremisme.

Beredskabsplanen skal med andre ord være et brugbart redskab for frontmedarbejdere, der bidrager til viden og guider til handling. Herigennem sikres en tidlig og hurtig forebyggende indsats.

Om ekstremisme og radikalisering

Ekstremisme

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med. Betegnelsen omfatter eksempelvis venstreekstremisme, højreekstremisme og militantekstremisme.

Udover at være karakteriseret af brug af eller legitimering af ulovlige handlinger er ekstremistisk adfærd i Danmark ofte kendetegnet ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati
- Forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold anses som truende
- Lukkethed og fokus på omfattende modsætningsforhold mellem "os" og "dem".

Radikalisering

Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.

Med denne definition kan radikalisering anses som en samlebetegnelse for en række forskellige dynamikker og processer, der kan indgå i et individs eller en gruppes vej til ekstremisme, herunder:

- Gradvist eller pludseligt engagement i en ekstremistisk gruppe eller miljø (on- eller offline)
- Gradvist eller pludselig identificering eller identitetsfusion med ekstremistiske personer eller grupper
- Gradvist eller pludselig identificering med en ideologi, sag eller fortælling
- Gradvist eller pludselig brug af retfærdiggørelse af kriminelle handlinger med reference til en ideologi, sag eller fortælling
- Stigende eller pludselig had til bestemte grupper eller personer
- Rekruttering, selvrekruttering eller mobilisering.

Både erfaring og forskning viser, at alle individers og grupperes veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

Kilde: <https://stopekstremisme.dk/viden/hvad-er-ekstremisme-og-radikalisering-1>

Opmærksomhedspunkter: Tegn på ekstremisme og radikalisering

Det kan være vanskeligt at vide, om der er grund til bekymring, og da alle veje til ekstremisme – som før nævnt – er forskellige, kan man ikke isoleret set se på udvalgte tegn, men må vurdere personen i et helhedsperspektiv.

Nedenfor fremgår en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på ekstremisme. Opmærksomhedspunkterne er ikke en tjekliste, men et

hjælperedskab. Samtidig skal opmærksomhedspunkterne ses i kombination med hinanden.

Det skal fremhæves, at generel mistriivsel (fx indelukkethed, sårbarhed, løgne og dobbeltliv) ofte vil udgøre de allerførste tegn, og således gå forud for nedenstående opmærksomhedspunkter.

Individuelle opmærksomhedspunkter

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres overfor andre.
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person
- Udtrykker foragt for og intolerance overfor andres holdninger
- Har prædikende eller moraliserende adfærd
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning,
- sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk

- Færdes i miljøer med let adgang til våben
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund
- Familien er dysfunktionel

Kilde: <https://stopekstremisme.dk/er-du-bekymret-1/laes-om-de-bekymrende-tegn-du-kan-vaere-opmaerksom-pa>

Børne- og Uddannelsesforvaltningen
Social- og Arbejdsmarkedsforvaltningen

Vigtige aktører i forebyggelsesarbejdet

Området for forebyggelse af ekstremisme og radikaliserings har to lokale aktører, som er vigtige at kende til. Det drejer sig om henholdsvis Infohus Kolding og ressourcepersoner.

Infohus Kolding

Landets 98 kommuner har i samarbejde med de 12 politikredse, etableret Infohuse. Infohuset er en kriminalpræventiv samarbejdsform, mellem Kolding kommune og Sydøstjyllands politi. Både borgere og fagpersoner kan henvende sig til Infohus Kolding med bekymringer om ekstremisme.

Kolding Kommune har i samarbejde med Sydøstjyllands Politi etableret Infohus Kolding.

Hvis en bekymring bringes ind til Infohuset, foretages en vurdering på baggrund af eksisterende oplysninger, og der udarbejdes fælles anbefalinger til hvilke ressourcer og udfordringer, der bør arbejdes videre med. Indsatser bliver efterfølgende iværksat i de pågældende myndigheders eget regi. I Infohuset følges der efter en aftalt periode op på, om der fortsat er bekymring for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Infohuset er et begreb for samarbejdet mellem kommune og politi og ikke et fysisk sted vi mødes.

Ressourcepersoner

I Kolding Kommune findes der ressourcepersoner, som bekymringer, i forhold til ekstremisme og radikaliserings, kan drøftes med. Der er ressourcepersoner tilknyttet alle relevante forvaltninger i Kolding Kommune.

En ressourceperson kan udøve overordnet råd og vejledning i forhold til handlemuligheder i forhold til kommunens øvrige medarbejdere.

Ressourcepersonerne har en særlig viden om området, og ved hvad der skal gøres, og hvad der kan gøres i den enkelte sag. Ressourcepersonerne kan derfor give uformel sparring på konkrete bekymringer.

Hvad gør jeg hvis jeg bliver bekymret?

I den nedenstående figur findes et overblik over, hvordan man skal forholde sig til bekymringer omkring ekstremisme. Arbejdsgangen er forskellig alt efter om den pågældende borger er under eller over 18 år.

Under 18 år

Hvis du i din kontakt med et ungt menneske under 18 år får kendskab til, at der er alvorlige trivselsproblemer i forbindelse med ekstremisme eller radikalisering, så skal der jf Barnets Lov laves en underretning og efterfølgende screening af sagen. Viser screeningen, at der kan være tale om ekstremisme, har Familierådgivningen pligt til at foretage en risikovurdering, inden barnets eller den unges forældre og netværk inddrages i sagen.

Ved tvivl om, hvad du skal gøre, så kontakt en ressourceperson fra din forvaltning for at drøfte sagen i forhold til handlemuligheder.

Figur 1: Bekymring for borgere under 18 år.

Situation	Handling
Kendskab til trivselsproblemer i forbindelse med ekstremisme	Underretning
Ved tvivlsspørgsmål	Kontakt lokal ressourceperson

Over 18 år

Ved alvorlig og akut bekymring skal du kontakte Infohuset. Ved bekymringssager eller tvivlssager skal du tage kontakt til ressourcepersonen fra din forvaltning i forhold til at få afklaret mulige handlemuligheder, samt om sagen skal viderebringes til Infohuset.

Forebyggelse af negative konsekvenser ved ekstremisme for personer over 18 år har i udgangspunktet afsæt i Serviceloven (§10 og §12b). Desuden anvendes Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, da hjælp til beskæftigelse eller uddannelse kan være løsningen.

Figur 2. Bekymring for borgere over 18 år. Øvrige handlemuligheder.

Situation	Handling
Ved alvorlig og akut bekymring	Kontakt infohuset
Ved bekymringssager eller tvivlsspørgsmål	Kontakt lokal ressourceperson

Kontakt- og ressourcepersoner

www.kolding.dk/ssp-samarbejde

